

ETKB Koordinasyon Kurulu

Aralık-2019

ETKB

04.12.2019

ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
(Enerji İşleri Genel Müdürlüğüne)

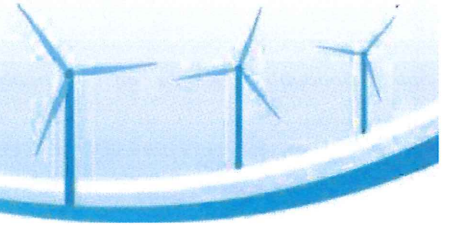
Konu: Enerji ve Tabii Kaynak Yatırımları Takip ve Koordinasyon Kurulu'na iletilmek, üzere Birliğimiz görüşü.

Bakanlıkları tarafından düzenlenecek olan, Enerji ve Tabii Kaynak Yatırımları Takip ve Koordinasyon Kurul toplantısında, rüzgar enerjisi konusunda üyelerimizden toplayarak konsolide etmiş olduğumuz ekte yer alan konuların gündeme alınması ve uygun görüldüğü takdirde söz konusu toplantıya rüzgar sektörünün çatı kuruluşu olan Birliğimizden bir temsilcinin katılması hususlarını görüş ve değerlendirmelerinize arz ederim.

Saygılarımla,

Hakan YILDIRIM
Başkan

Ek: TÜREB Görüşleri (2syf)

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ GÖRÜŞLERİ

1. YEKDEM Mekanizması:

Sürdürülebilir ve finanse edilebilir rüzgar yatırımları için YEKDEM sisteminin güncel teknoloji, maliyet, finans, coğrafya ve rüzgar koşullarına göre düzenlenmesi ve piyasa fiyatına yakın bir noktada tanımlanması kamu menfaati ve yatırımların yapılması için gereklidir.

31.12.2020 de sona erecek YEKDEM süreci sonrasında yeni bir mekanizmanın devreye sokulması yenilenebilir enerji sektörünün gelişimi ve sürdürülebilirliği için önem arz etmektedir. Özellikle finansal açıdan projeleri değerlendirebilmek ve kredi sağlayan kuruluşlarca yatırımcı üzerine ekstra maliyet yüklenmemesi için yeni bir destekleme mekanizmasının oluşturulması elzemdir. TÜREB 2019 Temmuz raporuna göre 2.300 MW lisans durumunda proje bulunmaktadır.

Bu amaçla önerimiz, sektörün tereddütünü ve endişelerini ortadan kaldıracak şekilde, 2020 sonrası için öngörülen, mekanizmanın ivedilikle belirlenerek, kamuoyuna açıklanmasıdır.

Son bir senedir yaşanan ekonomik dalgalanmanın kredi maliyetlerini arttırması ve kredi kuruluşlarının kredi temini konusunda çekinceli davranması durumları göz önünde bulundurularak, lisanslı projelerin yatırıma dönüşebilmesi için **YEKDEM sürecinin, proje finansmanı ve türbin anlaşmalarını imzalamış projelerde 2021 yılı sonuna kadar devreye girecek santralleri kapsayacak şekilde 1 yıl uzatılması** ihtimali de ayrıca değerlendirilmelidir.

2. Yerli Katkı Desteği:

Enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasının önemli bir unsuru, ekipmanda da dışa bağımlılığın azaltılmasıdır. Bu bağlamda halihazırda kurulmuş ve gelişmiş olan yerli imalat sanayini korumak, rekabetçi olarak gelecek dönemlere taşıyabilmek adına iç pazarın canlı tutulması şarttır.

Yerli ekipman kullanımının her daim cazip kılınması amacıyla; **ek bir fiyat desteği sunulması ve mutlaka 1. Maddedeki alım garantisinden bağımsız olarak** (piyasa fiyatıyla birlikte enerji satışı yapılsa dahi) işletilmesini önermekteyiz.

3. Yatırımların İzin Süreçleri:

İzin süreçlerinde yaşanan bürokratik beklentiler/gecikmeler projelerin hayata geçmesinde ciddi zaman kayıplarına sebebiyet vermektedir.

Bu süreçler için;

- Kurumların taşra teşkilatlarına bilgi verilmesi sayesinde bölgelerde uygulanan farklı işlemlerin önüne geçilmesi,
- Online ortamda evrakların iletilmesi sonucunda 15 günde cevap şartı konulması

izin süreçlerini ciddi oranda kısaltacaktır.

Ayrıca yaşanan süreçlerde yatırımcının süreci daha iyi takip edebilmesi için online sistem üzerinden dosyaların takip edileceği bir sistem kurulması fayda sağlayacaktır.

4. Yapı Ruhsatı Alınması:

3.Maddede aktarılan izin aşamalarından en önemlilerinden birisi “yapı ruhsatı” alınması konusudur. RES projeleri geliştirme ve yatırım süreçlerinde, uygulama ve kısmen mevzuattaki değişikliklerden sonra, “yapı ruhsatı” belgesi edinim belirsizliği, ciddi ek maliyetler getirmesi; dönem, kurum ve bölgelere göre farklı uygulamaların ortaya çıkması gibi hususlar nedeniyle sektörümüzü ve RES projelerinin devreye alınmasını zora sokmaktadır. Türkiye rüzgar enerjisi sektörü adına “yapı ruhsatı” konusunda, kamu kurumlarının karar, eylem ve koordine edici düzenlemelerine ivedilikle ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu bağlamda, Birliğimizce TÜREB üyeleri arasında, Temmuz-Ağustos 2019 döneminde anket çalışması düzenlenmiş olup, elde edilen geri dönüşler analiz edilerek oluşturulan çözüm önerilerini içeren ve Eylül ayında Bakanlığınıza sunulmuş olan raporumuzu ekte bulabilirsiniz. (**Ek-1**)

5. Orman İzin Bedelleri ve Süreleri:

Orman izin süreçlerinde arazi izin bedeli olarak ilk 10 yıllık dönemde %85 indirim yapılmaktadır ve 10 yıl sonrası için arazi izin bedelinin tamamı alınmaktadır. 10 yılını tamamlayarak YEKDEM’den çıkan santrallerin OPEX maliyetlerinde, arazi izin bedelleri ciddi bir yük olacaktır. (İzin maliyetlerinin kapalılık, hesap yöntemleri ile öngörülerin üzerinde artıyor olması) Bu nedenle arazi izin bedellerinde indirim süresinin uzatılması veya arazi kapalılık oranlarında bir düzenleme yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ayrıca, Orman izni süreçlerindeki, Cumhurbaşkanlığı’ndaki onay sürecinin yarattığı yığılma, güncel durumda çok ciddi süre kaybına sebebiyet vermektedir.

Birliğimizce üyelerden/sektörden elde edilen verilere göre **Ekim-2019** itibariyle;

- Orman izni bekleyen toplamda yaklaşık 2.900 MW güçte 65 RES projesi bulunduğu,
- Bunlardan toplamda yaklaşık 1.800 MW güçteki 42 RES projesinin izinlerinin çıkmaması halinde 2020 YEKDEM sürecini kaçırma riski altında olduğu,

görülmektedir.

6. 2020 Sonrası YEKDEM Süreci:

28.02.2019 tarihli resmî gazetede yayınlanan “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Daire Kanun”da, yenilenebilir enerji kaynaklarının ilave kapasite almasındaki mevzuat engellerin kaldırılmasına yönelik ifade bulunmaktadır. Konu hakkında düzenlemelerin yönetmelikler ile EPDK tarafından yapılacağı söylenmiştir. EPDK yol haritasını en kısa sürede çıkartması yatırımcının önünü görmesi için ciddi bir ihtiyaçtır.

Yine kanunda geçen ilave “**kapasite başvuruları YEKDEM’den yararlanamaz, fakat katkı payı anlaşmaları ilave kapasite için de geçerlidir**” maddesi yüksek katkı paylı projelerin yatırım yapmasının önüne geçmektedir. İlave kapasitelerden katkı payı alınmaması projelerin hayata geçişini ciddi oranda kısıltacaktır.

İlave kapasitelerin YEKDEM’den yararlanmamasına rağmen, yerli üretim ekipmanların kullanımını arttırmak amacı ile ilave kapasite projelerinin satış fiyatlarına ek yerlilik katkısı sağlanması önemlidir.